

Colofon:

Vormgeving en drukwerk: Multicopy Drachten
Redactie: Bernita Hakvoort en Anita Vellema
E-mail: christenunie@frisylan.nl
Tel: 058-2925801 / 058-2928801

Wilt u op de hoogte blijven van de activiteiten van de fractie? Abonneer u dan op onze gratis nieuwsflits die elke maand verschijnt.

www.christenunie.nl
[www.twitter.com/cufrysylan](https://twitter.com/cufrysylan)
www.facebook.nl/CUFrysylan

U ontvangt per adres één exemplaar van het jaarverslag. Extra exemplaren kunt u bij de fractie opvragen.

Van de bestuurstafel

Zoals voor ieder van ons geldt, is 2020 een bijzonder jaar geweest. Eind februari hebben we nog een mooie bijeenkomst gehad: een **netwerkbijeenkomst, gecombineerd met een ledenvergadering, waar veel ruimte was voor onderlinge ontmoeting. We hoorden en merkten als bestuur dat dit zeer gewaardeerd werd. Dit benadrukte voor ons als bestuur dat de verbinding met de leden van vitaal belang is voor een positief en actief politiek klimaat.**

In maart hebben een bijeenkomst gehad over hoe we elkaar als fractie en bestuur kunnen versterken. Vol enthousiasme wilden we hiermee aan de slag. Al snel werden we echter ingehaald door de harde realiteit van COVID-19. Fysieke ontmoetingen konden niet meer of konden slechts zeer beperkt plaatsvinden. Het ontmoeten van elkaar en het maken van plannen voor de komende tijd kwamen hierdoor onder druk te staan. Wel is er regelmatig telefonisch of online contact geweest.

Binnen het bestuur zijn er wijzigingen geweest. Hans Hoste is gestopt met zijn werkzaamheden als penningmeester. Hij is opgevolgd door Jikke van Terwisga-Zwaga. Verder is Jacob van der Wal gestopt met

zijn werkzaamheden als secretaris. Ynze de Boer heeft deze vacature ingevuld.

Ook al is het jaar anders verlopen dan verwacht en gehoopt, het politieke werk in de Provinciale Staten en het Wetterskip gaat door. Daar zijn we heel dankbaar voor. We danken onze hemelse Vader voor de mogelijkheden die er nog steeds zijn, en hopen en bidden dat we in de loop van het jaar 2021 verder kunnen gaan bouwen aan onderlinge verbinding. Wij zien u graag weer.

Margo de Vries

Voorzitter Provinciaal Unie bestuur
ChristenUnie Frisylân

Nieuw kunst- en cultuurbeleid

Het nieuwe cultuurbeleid dat in januari vastgesteld wordt, zorgt voor onzekerheid bij culturele organisaties. Het is niet duidelijk hoe de beoordeling valt. Of en hoeveel subsidie de provincie beschikbaar stelt. Een belangrijke voorwaarde in het nieuwe kunst- en cultuurbeleid is dat het dicht bij de Fryske mienskip gebracht wordt. Ook wordt er gekeken naar een brede spreiding over de provincie. Het moet bijdragen aan de binding met de samenleving, plezier en levensgeluk brengen. De ChristenUnie vindt dat het nieuwe beleid gepaard moeten moeten gaan

met een goed communicatieplan. Dat het daar bij de invoering kennelijk toch aan ontbreekt, blijkt uit de vele bezwaren die bij de invoering van dit beleid werden aangetekend. Voor de ChristenUnie reden om schriftelijke vragen te stellen over de wijze waarop we zorg dragen voor het beheer van onze Fryske culturele schatten.

Lieuwe van der Pol

ChristenUnie

Frisylân

Jaarverslag 2020

Van de fractievoorzitter

Vrijheid is een groot goed. Afgelopen jaar mochten we vieren dat het 75 jaar geleden is dat Fryslân werd bevrijd. Op 15 april zou het groots gevierd worden maar dat werd anders door de coronapandemie die in maart intrede deed in ons land. Vrijheidsbeperkende maatregelen zijn nodig om het virus in te dammen. Met dank aan slimme digitale oplossingen kon het politieke werk verder gaan. We blijven zoeken naar manieren om contact te houden met de wereld buiten de politiek.

'De rede fan Fryslân' wordt in oktober uitgesproken door onze eigen minister Carola Schouten. Hoe voorkomen we dat bij veranderingen overheid en samenleving elkaar verliezen? Hoe zorgen we ervoor dat mensen zich gehoord blijven voelen? Hoe kunnen we verbetering van de natuur bereiken en tegelijk nieuw perspectief voor de landbouw ontwikkelen? Ze prijst Fryslân, waar problemen vaak lokaal worden opgelost. 'De komende jaren worden het decennium van de regio. U kunt als geen ander de kracht van de regio mobiliseren,

door initiatieven van onderop aan te pakken en mensen samen te brengen.'

In Fryslân staan grote uitdagingen zoals stikstof en veenweide op de agenda. Het zijn zaken die voor hoofdbrekens zorgen. De fractie houdt beide dossiers nauwgezet in de gaten en stelt kritische vragen aan het college. In dit jaarverslag leest u meer daarover.

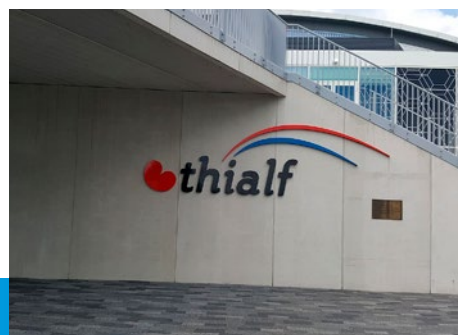
Ook binnen de fractie staan we voor veranderingen. Statenlid Dennis de Calonne

is gestopt. Zijn werk is overgenomen door Lieuwe van der Pol. Thea Smit komt nieuw in de fractie als commissielid. Ook nemen we afscheid van fractiemedewerker Sipkje Messink-Breen. Zij mag genieten van een welverdiend pensioen. Anita Vellema is haar opvolgster.

Tot slot wens ik u gezondheid en zegen toe. Dat we onze zegeningen mogen blijven tellen, één voor één. Op naar een jaar waarin we langzaam maar zeker weer meer vrijheid krijgen. Wetende dat onze vrijheid is, in het geloof in Jezus Christus die ons vrijkocht.

Wiebo de Vries

Fractievoorzitter
ChristenUnie Frisylân

Busvervoer

Terwijl de provincie bezig is met de nieuwe aanbesteding van het openbaar vervoer voor de periode van 2022 – 2032 breekt de coronacrisis uit. Tijdens de lockdown wordt er nauwelijks gebruik gemaakt van de bus. In de loop van 2020 wordt door de provincie besloten om de nieuwe aanbestedingsprocedure stop te zetten en met de huidige vervoerder een overbruggingsperiode af te sluiten van twee jaar. De ChristenUnie zet in op een goede bereikbaarheid van het platteland en voorzieningen bij de bus. Ondanks dat door corona de bereikbaarheid van het platteland afneemt blijft de ChristenUnie haar uiterste best doen om de voorzieningen op een zo goed mogelijk peil te houden.

Boerenlandpaden

De ChristenUnie vraagt om de oude boerenland- en kerkpaden weer toegankelijk te maken. Het is een wens van de fractie, die ook in het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie staat. In 2015 is de subsidie stopgezet mede door een verandering in de aansprakelijkheid bij ongevallen. In de afgelopen jaren heeft er geen onderhoud plaatsgevonden waardoor paden en bruggetjes toe zijn aan een opknabbeurt. De ChristenUnie heeft het college gevraagd om de paden weer in ere te herstellen waarbij het belangrijk is dat de boeren een subsidiemogelijkheid krijgen en dat de aansprakelijkheid goed geregeld is. Het college omarmt het voorstel tijdens de bespreking van het nieuwe toerismebeleid in april. Het past binnen de beleidskaders van slimme groei en spreiding van recreatie. Samen met Wandelnet en recreatieschap de Marrekrite gaat de provincie de mogelijkheden uitwerken.

Fietshelm

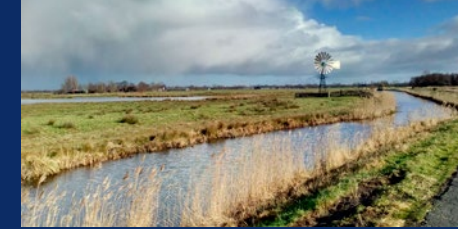
Vorig jaar waren er ongeveer 1.500 fietsongevallen in Fryslân, waarbij het slachtoffer in het ziekenhuis belandde. De ChristenUnie pleit daarom bij het opstellen van nieuw fietsbeleid in de provincie voor een campagne om het gebruik van de fietshelm te stimuleren. Dit zal geen ongelukken voorkomen, maar kan wel de impact van een fietsongeval beperken. Het voorstel wordt aangenomen.

Matthijs de Vries

Stikstof

Het stikstofvraagstuk dwingt ons om na te denken over de toekomst van de Friese natuur, het landschap en de landbouw. De provincie organiseert werksessies met een vertegenwoordiging uit de verschillende sectoren. Provinciale Staten worden meerdere keren bijgepraat door het provinciebestuur. De ChristenUnie is bezorgd over de uitwerking van het stikstofbeleid. Er zijn nog veel open einden. Eind december wordt de verkoop of verhuur van stikstofrechten van veehouderijbedrijven mogelijk gemaakt. Het is ons niet duidelijk hoe registratie en monitoring plaatsvindt. Hierover stellen wij schriftelijke vragen samen met het CDA. Wij willen voorkomen dat stikstof door grote bedrijven uit andere provincies opgekocht wordt en er in Fryslân economische activiteit verdwijnt. Ook vinden wij het belangrijk om goed zicht te houden op de stikstofhandel.

Veenweide

Wat is de beste oplossing voor de lange termijn zodat het Friese veenweidegebied ook in de toekomst aantrekkelijk en leefbaar blijft? In januari bespreken Provinciale Staten de uitkomst van de maatschappelijke kostenbatenanalyse (MKBA). Daaruit blijkt dat investeren in de remming van de bodemdaling loont. Tijdens de vergadering komt de ChristenUnie met het plan om kennis centraal beschikbaar stellen. Geen fysiek gebouw maar een omgeving waarin kennis gedeeld kan worden, zodat innovaties aangejaagd kunnen worden die specifiek voor de Friese situatie gelden. Het voorstel wordt aangenomen. Later in 2020 wordt het ontwerp-veenweideprogramma 2021-2030 gepresenteerd. De ChristenUnie stelt in oktober mondelinge vragen over de vertraging van het veenweideprogramma dat in november ter inzage wordt gelegd. In december vragen Provinciale Staten aandacht voor de woningeigenaren die te maken hebben met funderingsschade. Daling van het grondwaterpeil zorgt voor paalrot en zakkende funderingen. Er komt een overlegtafel met bewoners om te kijken hoe deze problemen opgelost kunnen worden.

Regionale Energie Strategie

Om minder afhankelijk te zijn van olie en gaswinning zijn we begonnen met het opwekken van duurzame energie.

Nederland moet 35 TWh aan duurzame energie opwekken in 2030. Wat draagt Fryslân bij? In de concept-RES wordt beschreven welke elektriciteit er al wordt opgewekt in Fryslân, welke elektriciteitsprojecten op de planning staan en welke kansen er zijn om onze woningen duurzaam te verwarmen. Tijdens de bespreking van de concept RES in juni vindt de ChristenUnie dat het plan te weinig ambitie uitspreekt. "Het is een bod dat niet verder kijkt dan de komende drie jaar", zegt Statenlid Wiebo de Vries. "De realiteit is immers dat er de komende jaren, tot 2030, meer energie nodig is dan we nu bieden. Wij willen dat alle vormen van duurzame energie mogelijk zijn. Dus zowel zonne-energie, windenergie, waterstof en geothermie gebruiken om vaart te maken met de energietransitie."

Wiebo de Vries

Werkbezoeken 2020

Dorpsbelang Eastermar

Eastermar is een levendig dorp. Het probleem is dat er geen nieuwe woningen gebouwd mogen worden terwijl er wel behoefte aan is. Samen met de raadsleden van ChristenUnie Tytsjerksteradiel brengen wij een bezoek aan het dorp.

ROC Friese Poort

Er is van alles te zien en te beleven tijdens de vakwedstrijd 'Skills the Finals'. ROC Friese Poort is dit jaar medeorganisator van dit grote event, dat plaats vindt in het WTC in Leeuwarden.

Workum

De provinciale weg N359 is een grote brede snelweg. Inwoners uit Workum, die vlakbij deze weg wonen, zien graag dat er aandacht komt voor de toenemende geluidsoverlast langs de N359. Wij gaan langs om te zien en te horen waar de inwoners het over hebben.

't Stationnetje

De jongeren willen best meedenken. Zij hebben goede ideeën en willen graag gehoord worden. Wij zoeken de jongeren op die meedoen aan projecten van 't Stationnetje en gaan met hen in gesprek.

Bouwgroep Dijkstra Draisma

Slim, snel en efficiënt bouwen is de visie van Dijkstra Draisma. Tijdens een werkbezoek aan het bedrijf in Dokkum zien we hoe snel huizen tegenwoordig gebouwd kunnen worden en gaan we in gesprek over het verduurzamen van woningen.

A&S Techniek

Een nieuwe stalfvloer om de uitstoot van stikstof tegen te gaan. A&S Techniek uit Burgum ontwikkelde onlangs een systeem waarmee de mest en de urine van de koe gescheiden kunnen worden. Zou dit de oplossing zijn voor de stikstofproblematiek? Hoe het systeem werkt zien we in de praktijk bij melkveehouder Nauta in Easterwierrum.

RUG Campus Fryslân

'Spread the knowledge, not the virus', deze sticker valt meteen op bij ons werkbezoek aan Rijksuniversiteit Groningen/Campus Fryslân. Met de komst van de Rijksuniversiteit Groningen naar Leeuwarden worden er sinds 2018 verschillende master- en bacheloropleidingen aangeboden.

Sport Fryslân

Sport draagt bij aan een gezond en vitaal leven. Sport Fryslân zet zich in om meer Friezen in beweging te krijgen. Hoe moet volgens Sport Fryslân het toekomstige beleid eruit komen te zien? Daarover gaan we in gesprek.